Boverket

EU:s förordning om restaurering av natur – hur använder vi den?

Ulrika Åkerlund, landskapsarkitekt

Uppsala 8 oktober, 2026

Innehåll

- Vad är EU:s förordning om restaurering av natur?
- Varför vill EU reglera urbana ekosystem?
- Vad innebär artikel 8?
- Hur kan vi använda förordningen?

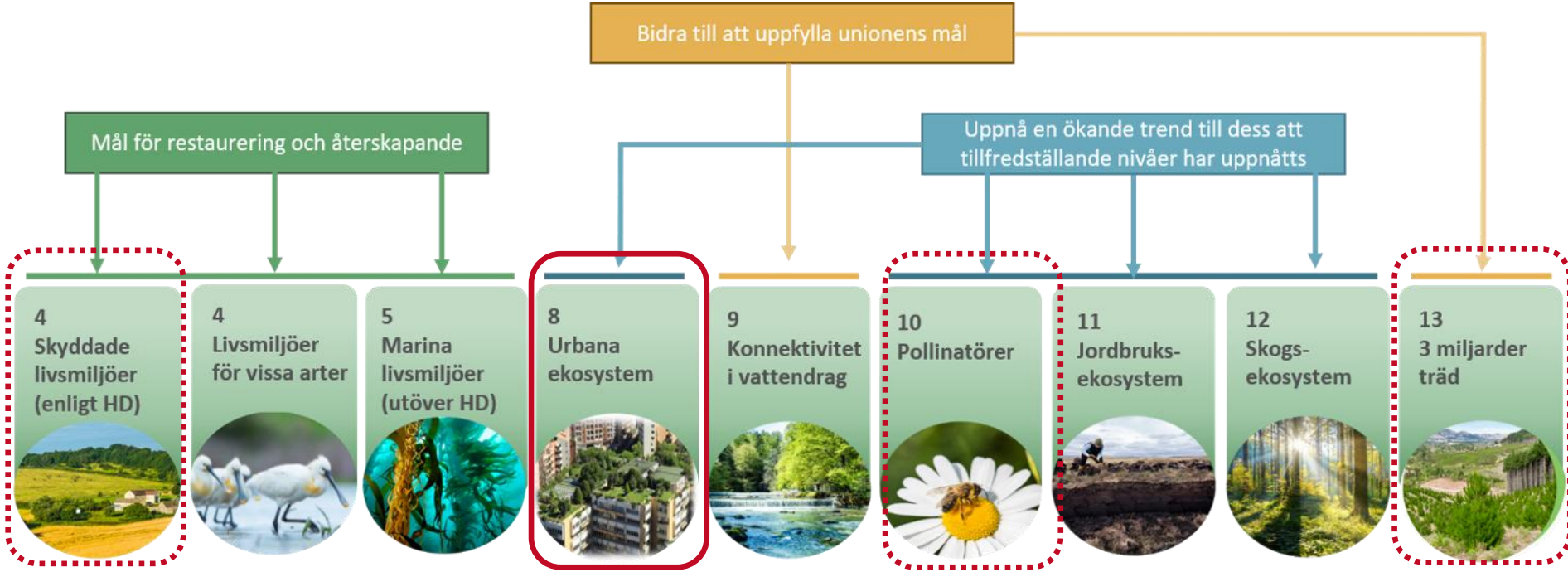

EU:s förordning om restaurering av natur

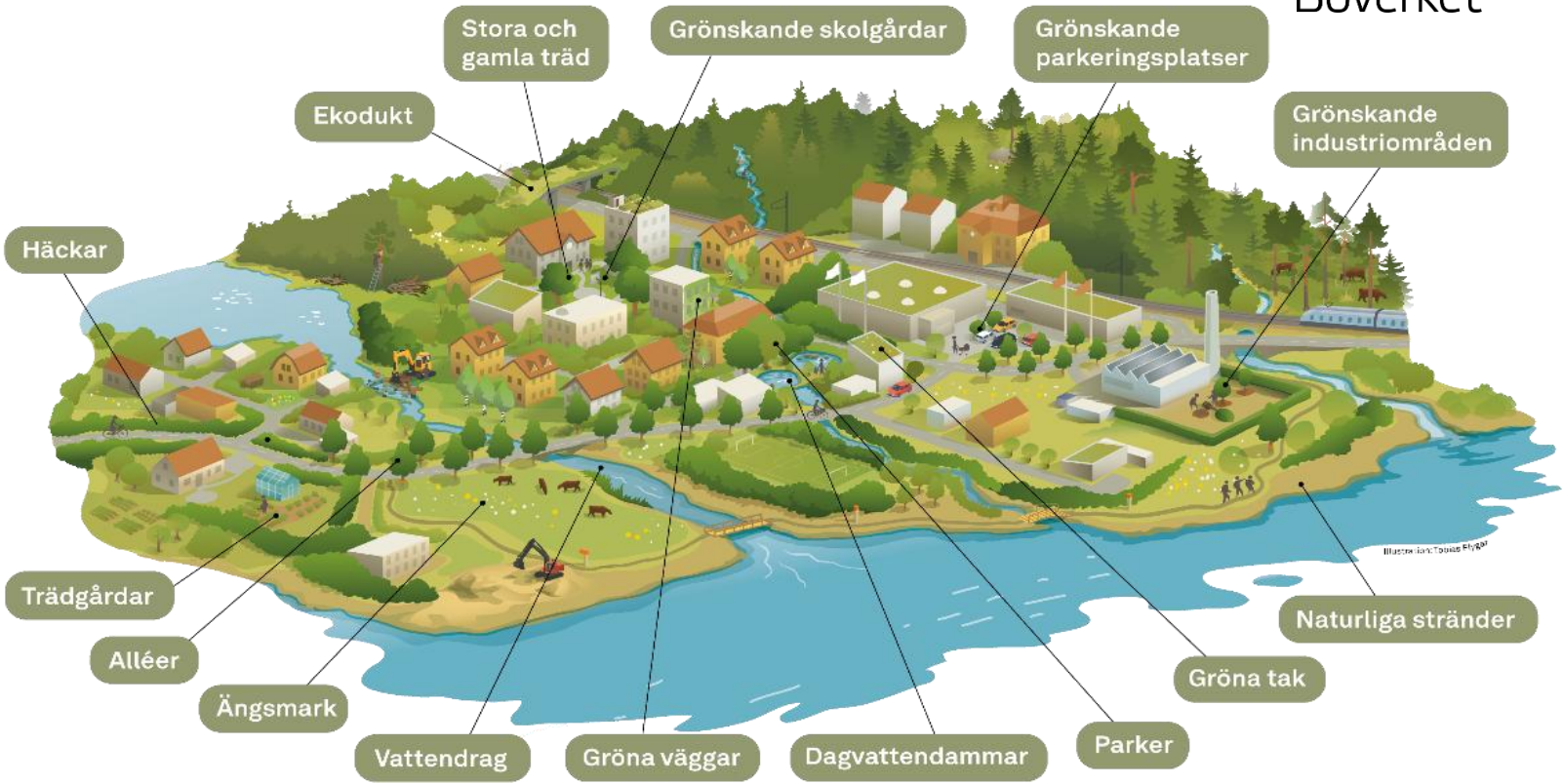
- En EU-förordning gäller som lag, behöver inte implementeras som ett direktiv. Det är en del av EU:s Green Deal.
- Gäller sedan 18 augusti 2024.
- Genomförs med hjälp av en nationell restaureringsplan (NRP).
- Sveriges regering skickade in sitt utkast till plan i september 2026.

Illustration: Tobias Flygar/Studio Flygar

Naturrestaureringsförordningens artiklar och mål

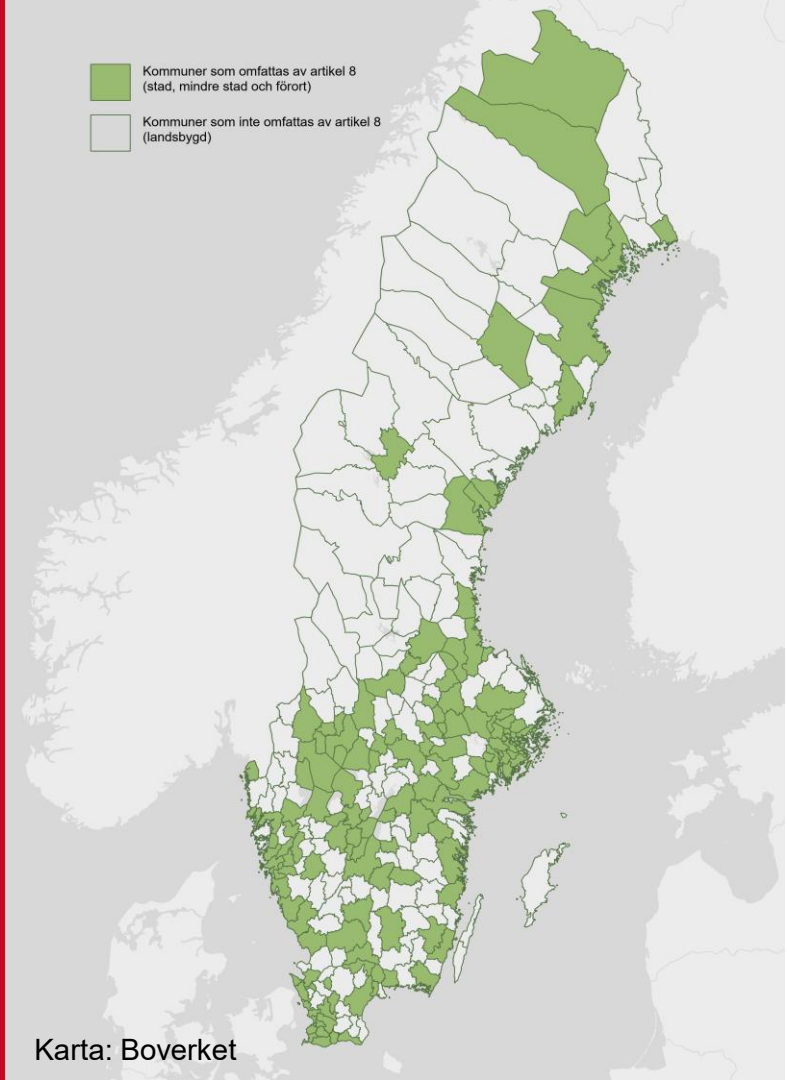
Vad är urbana ekosystem

Alla grönytor inom städer, mindre städer och förorter.

Illustration: Tobias Flygar/Studio Flygar

Vilka kommuner omfattas av artikel 8?

Karta: Boverket

Städer och mindre städer med förorter = 151 kommuner

Sverige fastställer hur urbana ekosystemområden avgränsas. (artikel 14.4)

* Kluster = tätbefolkade kluster enligt DEGURBA

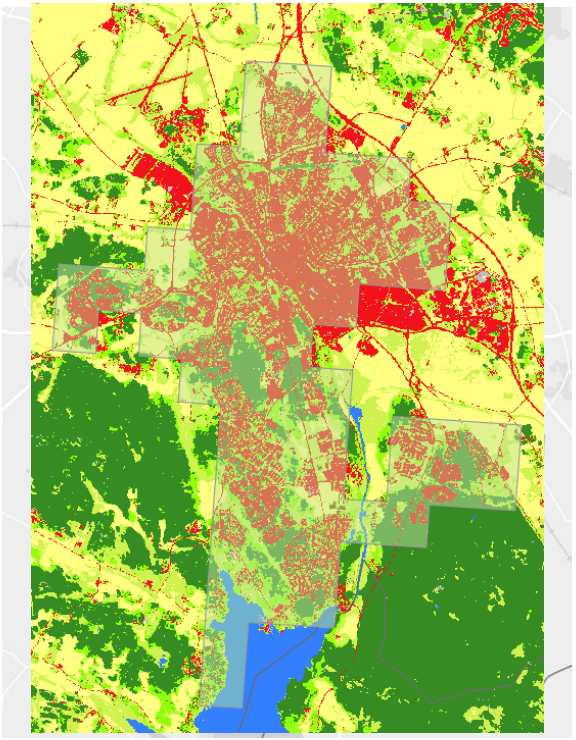
Avgränsning av urbana ekosystemområden

Alternativ enligt förordningen:

1. Urbana center och kluster (UCC) (miniminivå)
2. **UCC plus visst omland.**
3. Hela kommunen

Avgränsningen har betydelse för uppföljning av målen.

Avgränsningen av urbana ekosystemområden ska ske i dialog med kommunerna 2026-2027.

UCC Uppsala
Källa: Urbana ekosystemområden - Avgränsningsalternativ

Urbana ekosystem – Artikel 8

Urbana ekosystem	Fram till 2030 Ingen nettoförlust*	Efter 2030 Öka till en tillfredsställande nivå**
Urbana grönytor	Nationellt	Nationellt
Trädkrontäckning	Nationellt	Varje urbant ekosystem

* Undantag får göras för de urbana ekosystemområden där andelen urbana grönytor överstiger 45 % och andelen urban trädkrontäckning överstiger 10 %.

** Följs upp vart 6:e år. Tillfredsställande nivåer fastställs senast 2030 genom en öppen och effektiv process och bedömning utifrån senaste vetenskapliga rön, jmf artikel 14.5

Bild: Boverket

Varför vill EU reglera urbana ekosystem?

Boverket

Grönska och träd

- utgör en kritisk infrastruktur som stärker städernas resiliens och minskar sårbarheten.
- bidrar till människors hälsa och välbefinnande, integration och social sammanhållning.
- med hög biologisk mångfald bidrar med beredskap i ett förändrat klimat
- bidrar till attraktiva och levande stadsmiljöer.

Gröna städer ger ökad robusthet, högre livskvalitet och bättre hälsa

Foto: Rebecka Rynefelt/Scandinav

Nuläget för urbana ekosystem i Sverige

- Bra tillgång till urban grönyta och trädkrontäckning i de flesta urbana ekosystemområden.
- Minskande grönyta, oklar utveckling för trädtäckning.
- Olika förutsättningar i landet - tillgång till resurser och kompetens, rådighet.
- Stort intresse för biologisk mångfald och ekosystemtjänster i urbana miljöer, synergier med klimatanpassning, resiliens och hälsa.

Illustration: Tobias Flygar/Studio Flygar

Vad innebär arbetet med artikel 8 i praktiken?

Ansvaret för att uppnå målen ligger på staten, men..

- Andel grönyta och trädkrontäckning kommer att följas upp per urbant ekosystemområde/kommun.
- Åtgärder behöver genomföras på både offentligt och privat ägd mark.
- Boverket undersöker hur NRF ska samspela med PBL.

Bevara och utveckla

- **Förvalta väl!**
- Upprusta och omvandla parker och grönområden.
- Trädvårda
- Grönplanera
- Översiktsplanera
- Ta tillvara i detaljplanering

Öka där det är möjligt

- Från asfalt till ekosystem
- Plantera träd
- Grönytefaktor

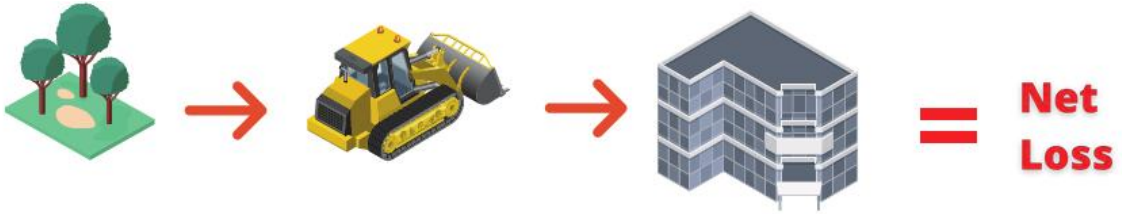
Rätt grönska på rätt plats!

Amager skola, Köpenhamn

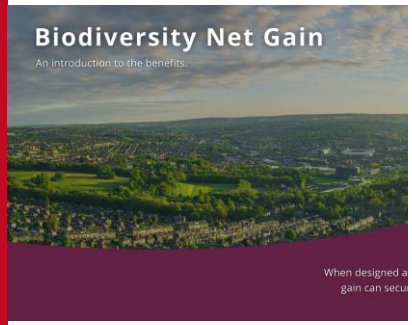
Kompensation (?)

Boverket

Hur använder vi NRF?

- **Ger stöd** för att bevara grönytor och träd i urbana områden, främja arters livsmiljöer och pollinatörer.

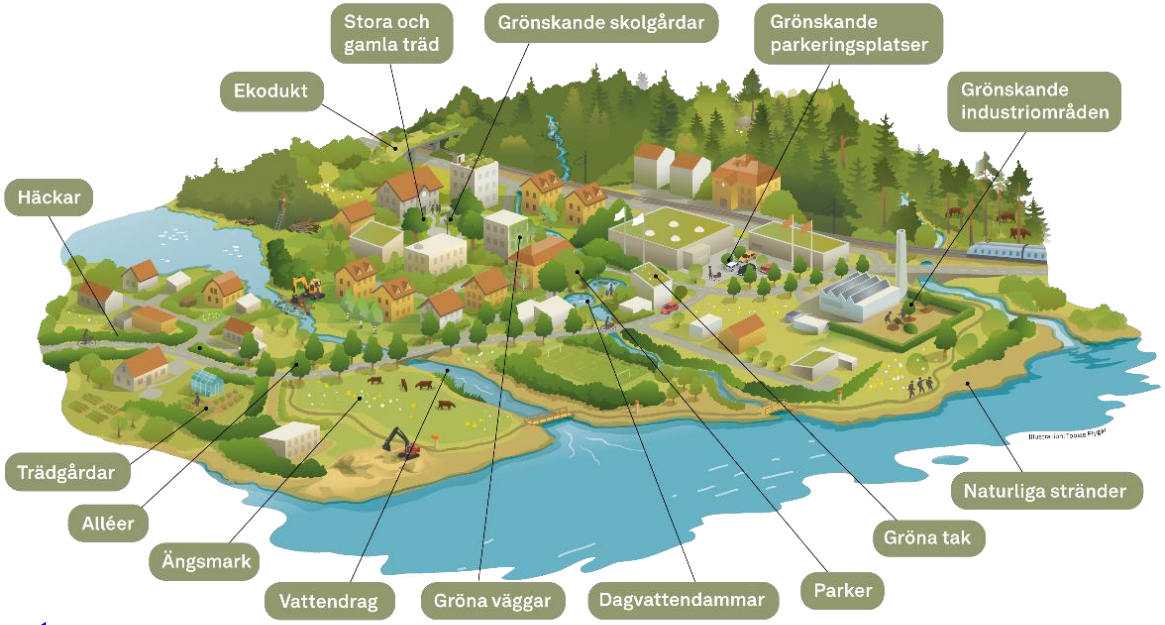
- Ta det som utgångspunkt i diskussionen om hur vi kan begränsa förlusten och på sikt öka till en tillfredsställande nivå efter 2030!

- Håller syftet i huvudet och översätter kvantitet till kvaliteter, funktioner, ekosystemtjänster och samband.

Gröna städer ger ökad robusthet, högre livskvalitet och bättre hälsa!

Tack!

Ulrika Åkerlund

ulrika.akerlund@boverket.se

Naturrestaurering - Boverket

Illustration: Tobias Flygar/Studio Flygar